Шосткинський інститут
Сумського державного
університету
ШІ
СумДУ

ЕП

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ

«Дослідження соціально-економічних, історичних, політичних і психологічних чинників розвитку суспільства і регіонів»

Реферати НДР

за результатами щорічного конкурсу студентських науково-дослідних робіт

Випуск 4

- Економічні та соціально-економічні науки
- Науково-методичні проблеми освіти

Шостка 2010

ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА
ПІДПРИЄМСТВ

Пізнання - найважливіше, найпрекрасніше
і найпотрібніше в житті людини,
воно завжди було і буде вищим проявом сутності людини,
лише ним одним людина зможе жити в гармонії з природою
і собою

Конкурс НДР
Шостка 2010

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ

Наукове спрямування:

"Дослідження соціально-економічних, історичних, політичних і психологічних чинників розвитку суспільства і регіонів"

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІ: СТАН РОЗВИТКУ, РЕАЛЬНІ ПРОЕКТИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник рефератів
студентських науково-дослідних робіт (НДР)

Випуск 4

Шостка - 2010

* ***Науково-інформаційне видання***

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економіки підприємств, **протокол № 7 від 27 лютого 2010 р.**

ТВОРЧИЙ КОЛЕКТИВ

(керівники інституту, кафедри, тематичних секцій; організатори конкурсу студентських НДР; викладачі-наукові керівники студентів-авторів науково-дослідних робіт; співробітники кафедри):

Акуленко В.Л., Пепеляєв І.О., Павленко Ю.Є., Глушко В.П., Старовойт О.В., Києвицька Н.П., Тугай Н.О., Полончук В.О., Ісакова І.В., Пригара І.О., Мамчук І.В., Новикова І.В., Барна П.В., Клименко Н.Г., Парфенова Н.Л.

ОРГКОМІТЕТ КОНКУРСУ

Голова:	**Акуленко Віталій Лук'янович**	– директор ШІ Сум ДУ, зав. кафедри, кандидат економічних наук, доцент
Заступники голови:	**Павленко Юрій Євгенович**	– кандидат технічних наук, доцент
	Плацинда С.С.	– студент гр. Е-71 Ш, ШІ Сум ДУ
Члени оргкомітету:	**Лисенко Діана**	– студентка гр. Е-61 Ш, ШІ Сум ДУ
	Четверикова Юлія	– студентка гр. Е-61 Ш, ШІ Сум ДУ
	Краснощок Наталія	– студентка гр. Е-61 Ш, ШІ Сум ДУ
	Сальник Надія	– студентка гр. Е-71 Ш, ШІ Сум ДУ
	Дяченко Дмитро	– студент гр. Е-71 Ш, ШІ Сум ДУ
	Пунтус Яна	– студентка гр. Е-71 Ш, ШІ Сум ДУ
	Ліпатова Ганна	– студентка гр. Е-81 Ш, ШІ Сум ДУ
	Редкач Світлана	– студентка гр. Е-81 Ш, ШІ Сум ДУ
	Ступак Дмитро	– студент гр. Е-81 Ш, ШІ Сум ДУ
	Жирний Вадим	– студент гр. Е-81 Ш, ШІ Сум ДУ

Інформаційна збірка пропонує *реферати звітів студентських науково-дослідних робіт (НДР)*, які були представлені на щорічний кафедральний конкурс студентських НДР, розглянуті конкурсною комісією (1-й етап конкурсу) та захищені на 2-му етапі конкурсу – підсумковому семінарі кафедри 22 квітня 2010 року.

До розгляду пропонуються результати наукових досліджень студентів Шосткинського інституту Сумського державного університету (ШІ Сум ДУ) та Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ, які навчаються за спеціальностями: "Економіка підприємства", "Фінанси", "Менеджмент організацій", "Маркетинг", а також учнів ШНВК: спеціалізованої школи І-ІІ ступенів – ліцея м. Шостки.

Збірка розрахована на науково-педагогічних працівників, викладачів ВНЗ, вчителів шкіл, молодих науковців, студентів навчальних закладів міста і учнів середніх шкіл та усіх, кого цікавить стан і особливості соціально-економічного, суспільно-гуманітарного, культурного розвитку України та регіонів, методологія наукової творчості, технологія наукових досліджень, а також методи розв'язання проблем в економіці, освіті, культурі і загалом у суспільстві. Вона охоплює актуальні наукові напрями: *економічні та соціально-економічні науки, соціально-гуманітарні науки, науково-методичні проблеми освіти*.

Оригінали звітів про НДР зберігаються на кафедрі економіки підприємств (ШІ Сум ДУ, корпус 3, 2-й поверх, ауд. 204), а також в науковій бібліотеці ШІ Сум ДУ (корпус 3, 3-й поверх) і відкриті для ознайомлення зацікавленим особами.

⊗ *Шосткинський інститут Сумського державного університету, 2010*

ЗМІСТ

Передмова …….. 6
Вступ …… 7-8
Підсумки конкурсу 2009 року ……..….. 11-12

Реферати НДР …… 13-37

Шалдуга І.Ф. Розроблення бізнес-плану для торговельного підприємства «комп'ютерний світ»……. ……..…… 13

Плацинда С.С., Сальник Н.М., Літуновська К.О. Врахування екологічного менеджменту у виробництві генно-модифікованих організмів …….. 16

Лєтуновська М.А. Вітроенергетика як ефективне альтернативне джерело енергії ……..... 18

Циганок С.В. Екологічні витрати підприємства та шляхи їх скорочення 19

Задьора Д.В. Роль інвестиційної діяльності у розвитку господарства в умовах кризи ……..... 21

Копєйко О.Ю. Дослідження впливу окремих чинників на розвиток економіки України …….……. 23

Подгаєвський Я.Ю. Енергозберігаючі технології як основа охорони природного середовища …….. 28

Кривущенко М.В. Аналіз взаємозв'язку показників економічної та природоохоронної діяльності галузей …….. 30

Дяченко Д.Ю., Пунтус Я.В. Теорія дозвілля – економіко-соціальний аспект ……. 32

Чечель Є.Л. Роль малих підприємств у розвитку економіки …… 34

Деруга І.М. Традиційні і сучасні підходи в розвитку маркетингу в умовах кризи ……..... 36

Лисенко Діана, Краснощок Наталія. *Наука – основа розвитку суспільства* … 38-40

ПЕРЕДМОВА

Конкурс студентських науково-дослідних робіт *«НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІ: СТАН РОЗВИТКУ, РЕАЛЬНІ ПРОЕКТИ, ПЕРСПЕКТИВИ»* став доброю традицією і головною подією кафедри «Економіки підприємств» Шосткинського інституту Сумського державного університету (СумДУ). Участь у конкурсі дає можливість студентам не тільки презентувати себе широкому загалу, починати і повноцінно вести науково-інтелектуальне студентське життя, відточувати власну дослідницьку майстерність, літературне та ораторське мистецтво, а й, насамперед, вчитися розкривати свій потенціал, якого більш ніж достатньо у сучасного студентства. І хоча участь в ньому не обов'язкова, учасників конкурсу ніколи не бракувало і, сподіваємося, в майбутньому їх буде ще більше.

Зусилля організаторів конкурсу не проходять даремно – результатом плідної співпраці студентів і викладачів є досягнення студентів кафедри на престижних навчальних та наукових заходах: Всеукраїнському конкурсі студентських робіт Міністерства освіти та науки України, Всеукраїнській олімпіаді, міжвузівському конкурсі наукових робіт Харківського державного університету, конкурсі бізнес-планів Шосткинської міської ради, Міжнародних наукових конференціях.

Шановні друзі!

З метою залучення до наукової творчості здібних студентів відповідно до їх наукових інтересів, розвитку їх творчих можливостей, розширення світогляду, вже вчетверте наш науково-педагогічний колектив проводить щорічний кафедральний конкурс студентських науково-дослідних робіт. Як завжди ми оперативно інформуємо про це суспільство, друкуючи результати наукових досліджень своїх студентів в науково-інформаційній збірці «Реферати НДР», яка містить реферати звітів про виконані і захищені на науковому семінарі кафедри студентські науково-дослідні роботи. Популяризація наукової творчості нашої молоді має на меті інформувати громадськість про стан речей у пріоритетних сферах діяльності молодих науковців, про наукове життя кафедри, про нові напрямки економічних та загальнонаукових досліджень, про персональні навчальні і творчі здобутки студентів ШІ СумДУ, ХТК ім. І.М. Кожедуба ШІ СумДУ, а також учнівської молоді нашого міста.

Залучення студентів до наукової діяльності ставить за мету поглиблення фахової підготовки майбутніх спеціалістів, магістрантів, розвиток їх творчих здібностей. Організація підготовки творчого та аналітичного фундаменту для майбутнього економіста передбачає участь студентів у науковій роботі кафедри протягом усього періоду навчання в інституті. Звичайно, зміст дослідницької роботи студентів поступово ускладнюється, стає більш глибоким від курсу до курсу. З часом накопичуються потрібні знання, навички, а також певний досвід.

Студенти беруть участь у різних формах навчально-дослідної роботи та у виконанні дослідницької роботи у позанавчальний час: участь у роботі наукових конференцій, конкурсах, написанні рефератів, наукових доповідей, курсових і дипломних робіт.

Мета творчого колективу пропонованого видання – постійно інформувати громадськість про стан речей у цій сфері діяльності, про рівень наукових результатів студентських робіт, про нові напрямки досліджень.

Реферативні матеріали, які представлені в збірці, можуть бути корисними студентам вищих навчальних закладів, учням шкіл, магістрантам, аспірантам, здобувачам наукових ступенів, а також викладачам. Творчо зорієнтовану молодь вони можуть надихнути на нові дослідницькі напрямки, ідеї, практичні розробки.

Ми сподіваємось, що ознайомлення зі збіркою рефератів студентських науково-дослідних робіт, з оригіналами звітів про НДР буде сприяти зростанню інтересу молоді до дослідницької праці та жаги до світу нових знань і умінь, а також дозволить кожному читачеві знайти цікаву та потрібну йому інформацію. Впевнені, що наш конкурс і надалі буде щорічним та посяде належне місце у науковому житті колективу кафедри і наших студентів. Переконані, що досвід виконання науково-дослідної роботи, складання звіту, публічного захисту та відстоювання своєї ключової ідеї, власної точки зору обов'язково знадобиться студентам в подальшій практиці, в їх професійному зростанні.

З повагою, науково-педагогічний колектив кафедри, організаційний комітет конкурсу.

ЕКОНОМІСТ XXI СТОЛІТТЯ: КОНТУРИ МИНУЛОГО, РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ І СОЦІАЛЬНІ ОЧІКУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО

«В том, что известно, пользы нет – одно неведомое нужно! »
(Гёте)

Економіка, як система, вважається найважливішою складовою середовища існування суспільства, основою його життєзабезпечення. Головне її завдання – забезпечити гармонійний розвиток людини шляхом зміцнення її здоров'я, підвищення добробуту, інтелектуального та культурного рівня. Зрозуміло, що реалізація більшості з цих напрямів здійснюється фахівцями економічного профілю, яких навчали, вчать і завжди будуть вчити в системі вищої освіти.

Проте, останнім часом лише лінивий не згадує у негативному сенсі і саму економіку, і економічну освіту і фахівців-економістів. Ще одним натяком на певні проблеми економічної освіти можна вважати заяву віце-прем'єра з гуманітарних питань В.Семиноженка про необхідність скорочення обсягу підготовки економістів, яку він зробив 25 березня 2010 року. Буцімто, суспільство майже захлинається від надлишку економістів і така їх кількість державі не потрібна. Дійсно, якщо подивитись ретроспективно на перебіг наших справ у розбудові національної економіки, то можна побачити, що, м'яко кажучи, пишатися майже нічим: «разброд и шатания – рос.», відсутність системних економічних реформ, реальних проривів хоча б по окремих напрямках, а тому і яскравих досягнень. Крім того, той факт, що частка молоді, яка бажає отримати саме економічну освіту, за останніми опитуваннями скоротилася майже до 22%, теж не додає оптимістичних очікувань. Однак це ніяк не дає підстав для суттєвого скорочення вже сьогодні обсягу підготовки фахівців економічного напряму – бо хто ж тоді за законами ринкової економіки, «економіки знань» будуватиме Україну?

Інша справа, що потрібні економісти нової формації, нової якості та іншого потенціалу, економісти майбутнього, тобто фахівці, які не лише збагачені класичними економічними знаннями, а й спроможні здійснювати повноцінну аналітичну діяльність, займатися дослідницькою справою, професійно видобувати нові знання та ефективно використовувати їх на практиці. Ринкова система потребує економістів-аналітиків, які володіють нелінійним мисленням, керуються біфуркаційними орієнтирами, в змозі застосувати не тільки стандартні технології, але й нові креативні рішення, або їх синтез, що обов'язково дає додаткову синергію. Цікаво, що у переліку найбажаніших професій сьогодення та найближчого майбутнього, який щорічно публікує журнал «Форбс», майже після кожної професії стоїть припис «з економічним та аналітичним мисленням». Річ у тому, що підприємства третього тисячоліття – це підприємства, що використовують зовсім не ті методи і навички, які застосовувались в недалекому минулому. Навіть вхідні потоки ресурсів та вихідні товари, послуги та інформація у сучасній схемі підприємства якісно теж інші. Саме тому головна цінність для підприємств – висококваліфіковані фахівці, які на практиці використовують свій інтелектуальний потенціал для створення додаткової вартості, грошей буквально «з повітря».

Отже, оскільки джерелом економічного зростання держави є нові знання, що видобуваються фахівцями нового рівня і є основою створення ВВП, то головною економічною категорією вже сьогодні стають наукові досягнення, точніше – ефективність наукової праці та впровадження її результатів. Саме поєднання економічної діяльності з науковими дослідженнями формує ***ключові компетенції*** фахівця. Лауреати Нобелевської премії з економіки Мінтон Фрідмен і Роберт Лукас встановили, що кращим прогнозним показником економічного зростання є не фактор освітнього рівня у традиційному розумінні, а знаннєво-професійна майстерність, або комплекс компетенцій. Вчені встановили чіткий і суттєвий зв'язок між ключовими економічними категоріями**:** підвищення рівня *компетенції* на 1% по відношенню до міжнародного середнього показника супроводжується 2,5%-м відносним зростанням *продуктивності праці* і 1,5%-м ростом *ВВП на одну особу*. Ось такий майже нескінченний резерв. Іншими словами, все залежить лише від нас.

На цьому фоні дивним дисонансом виглядає нещодавня заява Секретаріату Всеукраїнської студентської ради (ВСР), в якій, на основі опитування представників студентського самоврядування, стверджується, що «студентської науки в Україні немає». Мабуть, нам варто довести протилежне, показати своїми справами, досягненнями, що це не має відношення принаймні до нас, до студентської наукової еліти нашого навчального закладу? А це дійсно так, бо 23 березня цього року студенти нашої кафедри вкотре переконливо довели, що здатні з успіхом конкурувати зі своїми науковими колегами з інших університетів України. Зокрема, **Циганок Світлана**, **Кривущенко Марина** та **Подгаєвський Ярослав** (гр. Е-61 Ш) представили свої наукові роботи на щорічний Всеукраїнський студентський конкурс, успішно дійшли до ІІ-го туру, виступили з науковими доповідями, а **Світлана**, до того ж, виборола почесне ІІІ-є місце. Крім того, нашими студентами підготовлено багато цікавих науково-дослідних робіт на щорічний кафедральний конкурс ***"НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІ: СТАН РОЗВИТКУ, РЕАЛЬНІ ПРОЕКТИ, ПЕРСПЕКТИВИ"***, наукових статей, розробляються бізнес-плани на міський конкурс та ін. То ж, студентська наука в Шосткинському інституті СумДУ є і завжди буде, як, власне, були і будуть вихованці кафедри та професійні випускники-економісти: Le roi est mort? Vive le roi! *(«Король умер? Да здравствует король!»)*.

Отже, головним стратегічним ресурсом держави є наша талановита молодь, яка поєднує власний освітній процес з активною науковою діяльністю, тобто, Ви: студенти, учні, талановиті особистості. Згадайте гасло молодості**:** «Твори! Вигадуй! Дій!». Пам'ятайте, що саме цей досвід в подальшому допоможе кожному сформуватися як фахівець, зайняти гідне місце у суспільстві, зробити свій внесок у розбудову країни, оскільки навички дослідницької діяльності дають змогу їх власникові *«Уже сегодня делать ТО, о чём другие будут думать только завтра»* (Уинстон Черчилль).

Ю.Є. Павленко,
кандидат технічних наук, доцент

ЛІТОПИС ПОСТУПУ

Стислі підсумки конкурсу студентських НДР 2009 року:

рівень, структура, динаміка

У 2009 році на конкурс було подано **12** науково-дослідних робіт (НДР), з яких:

- роботи студентів Шосткинського інституту Сум ДУ – **9 НДР**;
- роботи студентів ХТК ім. І.М. Кожедуба – **3 НДР**.

Тематичне структурування НДР**:**

1. Роботи економічного напрямку – **9 НДР**.
2. Роботи соціально-гуманітарного напрямку – **3 НДР**.

Співвідношення напрямків ⇒ **3 : 1** .

Науковий рівень НДР**:** середнє значення оцінки НДР = **97** бал. (мах.=**140**);
діапазон значень = (**61 ... 110**) бал.

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ НДР

За підсумками проведення конкурсу (1-й етап – дослідження, складання та анонімна експертиза звітів про НДР; 2- й етап – захист НДР на відкритому науковому семінарі кафедри), а також на підставі аналізу результатів за ступенем відповідності робіт об'єктивним критеріям ("Положення про конкурс студентських НДР", 6.11.2006 р.) експертна комісія визначила найкращі роботи і переможців конкурсу.

Переможці конкурсу 2009 року

** Економічна секція*

І місце: **Дяченко Дмитро** , ***ШІ Сум ДУ, гр. Е-71 Ш***
Додаткова грошова одиниця – засіб стимулювання регіональної економіки.

ІІ місце: **Євдокименко Юлія, Мороз Олеся,** ***ШІ Сум ДУ, гр. Е-71 Ш***
Дослідження надійності функціонування банківської системи України в умовах посилення фінансово-економічної кризи.

Циганок Світлана, ***ШІ Сум ДУ, гр. Е-61 Ш***
Впровадженя екологічного менеджменту на промисловому виробництві.

ІІІ місце: **Кривушенко Марина,** ***ШІ Сум ДУ, гр. Е-61 Ш***
Соціально-економічні аспекти зайнятості, проблеми і перспективи в Сумській області

Подгаєвський Ярослав, ***ШІ Сум ДУ, гр. Е-61 Ш***
Екологічні інвестиції: стан, проблеми та перспективи.

Ковальова Олена, ***ХТК ім. І.М.Кожедуба, гр. ЕП-06 Ш***
Економічні аспекти розвитку сільського зеленого туризму на Сумщині.

** Соціально-гуманітарна секція*

Призове місце: **Гордюк Максим,** ***ШІ Сум ДУ, гр. Е-61 Ш*;**
Юрочко Ірина, ***ХТК ім. І.М. Кожедуба*, гр. КС-06**
Мотиваційні чинники працевлаштування молоді.

2010 рік

У 2010 році на конкурс подано **11** науково-дослідних робіт (НДР), з яких:

- роботи студентів Шосткинського інституту Сумського державного університету (ШІ Сум ДУ) – **7 НДР**;
- роботи студентів Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба (ШХТК) – **1 НДР**;
- роботи учнів ШНВК: спеціалізованої школи І-ІІ ступенів – ліцея м. Шостки – **3 НДР.**

Тематичне структурування НДР:

1. Роботи економічного напрямку – **11 НДР**.

РЕФЕРАТИ НДР 2010 РОКУ

Звіт про науково-дослідну роботу

" Розроблення бізнес-плану для торговельного підприємства «комп'ютерний світ»"

Автор: студентка Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ СумДУ, гр. ЕП-06 ***Шалдуга І.Ф.***

Науковий керівник: викладач економічних дисциплін Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ СумДУ **Сакіна Л.І.**

Рукопис закінчено **29 березня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 32с., 2 додатки, 3 рис., 11 табл., 19 джерел.

Мета роботи – розробка бізнес-плану для торговельного підприємства, оскільки, прийнявши рішення про створення власної справи, потрібно послідовно і досконало спланувати свою діяльність.

Завдання роботи – показати, що заснувати власну справу може будь-яка людина, але лишитися бізнесменом зуміють лише ті, хто має силу волі, цілеспрямованість, велику працездатність, хто в цій діяльності вбачає зміст свого життя.

Робота складається зі вступу, дев'яти розділів, висновку, списку використаної літератури і додатків. Матеріал викладений на 32 сторінках машинописного тексту. У бібліографії подано 19 наукових джерел.

У вступі доводиться актуальність та необхідність бізнес – планування. В умовах розвинених ринкових відносин подібне планування необхідне для всіх: банкірів, потенційних інвесторів, та насамперед, для підприємців, які повинні проаналізувати свої ідеї, перевірити реальність їх виконання. Без бізнес-плану започаткувати власну справу досить складно, оскільки можливість невдачі буде надто високою.

У першому розділі визначається процес створення підприємства, зазначаються документи, які необхідно подати для отримання свідоцтва про державну реєстрацію малого приватного підприємства. Джерелами формування майна є: грошові та матеріальні внески засновників, доходи від реалізації продукції та інших видів господарської діяльності, кредити банків.

У другому розділі сформульовані головні цілі та задачі, які планує досягти підприємство, їх залежність від стадій життєвого циклу підприємства. Основною задачею підприємства є якісне задоволення потреб споживачів, отримання прибутку, і внаслідок цього — висока конкурентоспроможність та достойний імідж підприємства.

У третьому розділі характеризуються особливості продукції, доводяться переваги товарів, їх необхідність, вигода.

У четвертому розділі досліджується ринки збуту товарів, визначається цільовий сегмент ринку, на який, в основному, буде направлена маркетингова політика фірми. Для даного підприємства основним цільовим сегментом являються жителі міста віком від 20 до 35 років, з високим та середнім рівнями доходів.

У п'ятому розділі досліджується конкурентне середовище, визначається конкурентоспроможність підприємства за рядом ознак, таких як: ціни на товари, якість продукції, рівень обслуговування, рекламна діяльність тощо.

У шостому розділі визначається план маркетингової діяльності, представлено цінову політику підприємства, розроблено розрахунок загальних витрат на рекламну діяльність підприємства протягом року (45,97 тис. грн.), визначено основні методи поширення реклами.

У сьомому розділі сформульована організаційна структура підприємства, розрахована необхідна кількість працюючих та вартість їх утримання, розписано обов'язки персоналу. Основними вимогами, які висуваються до працівників підприємства, є кваліфікованість та обізнаність по своєму виду діяльності, наявність вищої освіти та досвіду роботи.

У восьмому розділі прогнозується одноденний товарооборот магазину (3800 грн.), поточні витрати підприємства, основні показники господарсько-фінансової

діяльності. Це робиться з метою уточнення прогнозованих результатів діяльності підприємства, для оцінки його прибутковості, можливостей виживання та активного господарювання. Важливе значення має визначення точки беззбитковості, тобто такої виручки від реалізації, при якій підприємство не має збитків, але ще не має і прибутків (929,37 тис. грн.).

У дев'ятому розділі визначено види ризиків і шляхи протидії для зменшення збитків внаслідок настання ризикованих ситуацій, забезпечення стабільного та максимального прибутку підприємства, зміцнення позицій на ринку.

СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС, ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО, ЮРИДИЧНА ОСОБА, ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА ФОРМА, РЕЄСТРАЦІЙНА КАРТКА, РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЗБІР, СТАТУТ, СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ, ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ПІДПРИЄМСТВА, СЕГМЕНТАЦІЯ РИНКУ, КОНКУРЕНТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, РЕЙТИНГ, МАРКЕТИНГ, КОН'ЮНКТУРА, РИЗИК, ВАЛОВИЙ ДОХІД.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Врахування екологічного менеджменту у виробництві генно-модифікованих організмів"

Автор: студенти Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 71 Ш **Плацинда Сергій, Сальник Надія, Літуновська Катерина**

Науковий керівник: викладач кафедри економіки підприємств **Мамчук І.В.**

Рукопис закінчено **6 квітня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 46 с., 8 мал., 1табл., 4 додатка, 16 джерел.

Тема дослідження: «Врахування екологічного менеджменту у виробництві генно-модифікованих організмів».

Мета роботи – проаналізувати вплив генетичних продуктів на здоров'я людини та нації в цілому. А також впровадження екологічного менеджменту при виробництві генно-модифікованих організмів, застосування стандартів серії ISO 14000.

Актуальність дослідження полягає в тому, що на сьогоднішній день проблема вживання генетично модифікованих продуктів достатньо не вивчена, але факти свідчать про їхній негативний вплив на організм людини. Враховуючи дані, що були винесені на розгляд на II Всеросійському симпозіумі «Фізіологія трансгенних культур та проблеми біобезпеки» у м.Москва про негативний вплив генно-модифікованих організмів на здоров'я людини, на нашу думку, існує необхідність вводити нові екологічні стандарти, які б допомагали у збереженні здоров'я людей.

Завданням цієї роботи є дослідження шкідливості генетично модифікованих організмів на життєдіяльність людини; дати рекомендації щодо існування людей у генно-модифікованому світі продуктів; обґрунтувати впровадження екологічного менеджменту при виробництві продуктів харчування з вмістом ГМО.

ГМО, ГМ-МІКРООГАНІЗМИ, ГМ-РОСЛИНИ, ГМ-ТВАРИНИ, ГМ-СЕМЕНА, ГМ-ТЕХНОЛОГІЇ, ГМ–КУЛЬТУРИ, ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ, РОСЛИННИЙ БІЛОК, Е- ДОБАВКИ

Звіт про науково-дослідну роботу

" Вітроенергетика як ефективне альтернативне джерело енергії"

Автор: студентка Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 71 Ш **Лєтуновська Маргарита**

Науковий керівник: викладач кафедри економіки підприємств **Ісакова І.В.**

Рукопис закінчено **25 березня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 31 с., 5 таблиць, 11 літературних джерел, 4 додатки.

Мета роботи – дослідження перспективи розвитку вітроенергетики в Україні, її екологічні та економічні аспекти. Можливості застосування побутових вітряків та економічна ефективність від впровадження проекту.

Об'єкт дослідження – вітроенергетика як альтернативне джерело енергії.

Методи дослідження - для досягнення поставленої мети та вирішення завдань були застосовані загальнонаукові методи дослідження. Основні з них: системний підхід, метод порівнянь, метод аналізу.

У розділі 1 «Енергія вітру та її використання» розкрито сутність економічної природи вітру та можливості його використання як альтернативного джерела енергії. Вивчення світового досвіду у застосуванні вітроенергетичних установок і дослідження вітрового потенціалу України.

У розділі 2 «Економічні та екологічні аспекти вітроенергетики» зроблено аналіз недоліків та переваг вітроенергетики з погляду екології та економіки і проблем, пов'язаних із застосуванням побутових вітряків.

У розділі 3 «Економічна ефективність від впровадження проекту» було запропоновано проект застосування побутових вітряків для власних потреб населення та розраховано економічну ефективність такого проекту.

ВІТРОЕНЕРГЕТИКА, ПОБУТОВІ ВІТРЯКИ, АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Екологічні витрати підприємства та шляхи їх скорочення"

Автор: студентка Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 61 Ш **Циганок Світлана**

Науковий керівник: викладач кафедри економіки підприємств **Мамчук І.В.**

Рукопис закінчено **30 березня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 44 с., 7 мал., 6табл., 4 додатка, 17 джерел.

Актуальність теми. Темою даного дослідження є «Аналіз екологічних витрат на підприємстві та шляхи їх скорочення». Актуальність даного дослідження обумовлена недостатністю теоретичних досліджень вказаних проблем і практичною значущістю обліку витрат природоохоронної діяльності для промислових підприємств та економіки України.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методологічних засад розрахунку екологічних витрат на базі управління природокористуванням на виробничому підприємстві на формування шляхів її удосконалення.

Об'єкт дослідження – функціонування системи еколого-економічних заходів ШКЗ «Імпульс» та вплив результатів роботи підприємства на навколишнє природне середовище.

Завдання роботи: з'ясувати необхідність екологізації сучасних виробничих підприємств, розкрити сутність і поняття екологічних витрат на підприємстві та розглянути фінансовий аспект державного регулювання в галузі охорони природного середовища, проаналізувати витрати на охорону навколишнього природного середовища підприємств м. Шостка за 2007-2008 рр. та провести факторний аналіз екологічних витрат на одному із підприємств, а також визначити основні заходи та резерви зменшення екологічних витрат на підприємстві.

Результати дослідження.

Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури і додатків. Матеріал викладений на сторінках машинописного тексту. У бібліографії подано 17 наукових джерел.

У вступі доводиться актуальність дослідження даної теми, формулюється мета дослідження та визначаються завдання дослідження даної роботи.

У першому розділі доводиться необхідність екологізації сучасних підприємств, розкривається сутність витрат на природоохоронні заходи та розглядається державний аспект у фінансуванні природоохоронної діяльності.

У другому розділі проводиться аналіз витрат на охорону навколишнього природного середовища підприємств м. Шостка за 2007-2008 рр. та факторний аналіз екологічних витрат на одному із підприємств.

У третьому розділі наведені резерви зменшення екологічних витрат та шляхи екологізації на підприємстві.

Висновок містить економічну та екологічну оцінку проведеного дослідження.

В даній роботі використовуються наступні терміни, що визначають її тематику: ПРИРОДООХОРОННІ ЗАХОДИ, ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА, ЕКОЛОГІЧНІ ВИТРАТИ, ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ, ЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ, ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ, ЕКОЛОГІЧНИЙ ІНЖИНІРИНГ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Роль інвестиційної діяльності у розвитку господарства в умовах кризи "

Автор: учениця 11-Б класу ШНВК: спеціалізованої школи І-ІІ ступенів – ліцея м. Шостки **Задьора Дар'я**

Науковий керівник: вчитель економіки ШНВК: спеціалізованої школи І-ІІ ступенів – ліцея м. Шостки **Суптельна С.О.**

Рукопис закінчено **30 березня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 30 ст., 2мал., 3 табл., 6 додатків,12джерел.

Актуальність теми: необхідність створення інвестиційно-сприятливого клімату для зовнішнього та внутрішнього інвестора у зв'язку з модернізацією експортних галузей промисловості, с/г та сфери послуг.

Предмет дослідження – інвестування в Україні та на Шосткинщині.

Об'єкт дослідження – внутрішні та зовнішні інвестиції, проекти Шосткинщини.

Мета роботи – дослідити інвестиційну діяльність в Україні, виявити інвестиційно-привабливі галузі.

Методи дослідження: статистичний, систематичний, порівняльний і математичний аналіз.

Результати роботи.

У роботі «Роль інвестиційної діяльності на розвиток господарства в умовах економічної кризи» розглянута інвестиційна діяльність в Україні та на Шосткинщині в умовах економічної кризи, а також проблеми розроблення інвестиційних проектів регіону. Робота складається з 3 частин, вступу, висновків та додатків.

У вступі обґрунтовано вибір теми «Роль інвестиційної діяльності на розвиток господарства в умовах економічної кризи», визначено стан дослідженої

проблеми у науковій літературі а також актуальність, новизна, теоретична та практична значимість, мета і задачі роботі.

У першій частині розглянуто теоретичні аспекти інвестиційної діяльності в умовах поширення інтеграційних процесів, до якої включено 2 підпункти: економічні передумови виникнення інвестування та основні завдання інвестиційної діяльності.

У другій частині розглянуто державне регулювання інвестування в Україні, проаналізовано інвестиційний імідж та привабливість України та виконано порівняльну характеристику інвестиційної діяльності наприкінці ХХ –на початку ХХІ століть в Україні.

У третій частині визначена роль інвестиційних проектів в економічному розвитку Шосткинщини та розглянуто 3 інвестиційні проекти регіону Шосткинщина.

У висновках окреслені напрямки, тенденції та перспективи інвестиційної діяльності в Україні та на Шосткинщині.

ІНВЕСТИЦІЇ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ, ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ, ШОСТКИНЩИНА, УКРАЇНА.

Звіт про науково-дослідну роботу

"Дослідження впливу окремих чинників на розвиток економіки України"

Автор: студентка Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 81 Ш **Копєйко О.Ю.**

Науковий керівник: кандидат технічних наук, доцент **Павленко Ю.Є.**

Рукопис закінчено **4 квітня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР : 62 с., 27 рис., 3 табл., 3 додатки, 44 джерела.

Об'єкт дослідження – система чинників, які впливають на інноваційний розвиток економіки та конкурентоспроможність держави.

Предмет дослідження – окремі фактори, що формують трудовий потенціал країни, інтелект, творчі здібності та здатність (і бажання) молоді до інноваційної діяльності, проте традиційно не враховуються.

Мета роботи – дослідити, які чинники впливають на розвиток економіки загалом, на продуктивність творчої праці та ефективність використання трудових ресурсів, зокрема; які базові передумови потрібно створити для подолання або мінімізації негативних, деструктивних, руйнівних впливів, а також для накопичення, збереження й раціонального використання інтелектуального потенціалу нації.

Завдання:

1. Розглянути й систематизувати чинники, що впливають на економічне зростання держави.
2. Розрахувати та якісно оцінити збитки держави внаслідок дії негативних факторів.
3. Визначити пріоритетні напрями розвитку та інструменти подолання суперечностей.
4. Зробити змістовні висновки, запропонувати шляхи подолання негативних наслідків.
5. Розробити проект Програми впровадження інноваційних заходів.

Методи дослідження – абстрагування, системний аналіз джерел, аналогія, порівняння, структурний аналіз, факторний аналіз, класифікація, формалізація, розрахунки, графічна інтерпретація, якісні узагальнення.

Результати дослідження.

У першому розділі визначена проблема, проаналізовані джерела інформації. Спираючись на ґрунтовне вивчення інформаційних джерел, показано, що сьогодні, коли світ будує економіку, що базується на знаннях і використанні інтелекту (Creative Economy), заради збереження і подальшого нарощування своєї конкурентоспроможності, держава має керуватися новими законами «економіки знань». Це означає, що головним засобом виробництва нових товарів, нових знань, нових можливостей стає РОБІТНИК РОЗУМОВОЇ ПРАЦІ, його інтелект. При цьому, його продуктивність, ефективність використання залежить, як мінімум, від якості його освіти, здоров'я (фізичного і психічного стану), а також від рівня мотивації до праці. Більш того, з кожним днем зростає світовий попит на МОЛОДИЙ ІНТЕЛЕКТ, бо саме він є найбільш конкурентноздатним ресурсом будь-якої країни. Тільки цей інтелектуально-економічний ресурс здатен «відвоювати» для держави належне місце в життєвому гіперпросторі сучасності. Потрібно лише створити йому гідні умови та ефективно його використати.

У другому розділі сформульована мета роботи, встановлені об'єкт і предмет дослідження, а також обрано й обґрунтовано методи дослідження.

У третьому розділі проаналізовано стан економіки України: зроблені статистичні узагальнення в контексті небезпек, ризиків і загроз національним інтересам, класифіковані чинники впливу на розвиток економіки. Визначені фактори, що безпосередньо впливають на творчу працю, її продуктивність та ефективність, досліджені чинники опосередкованого впливу.

Встановлено, що за роки незалежної розбудови України мали місце певні досягнення, але успіхів було набагато менше ніж прорахунків, недоліків, втрат, проблем, негараздів, негативних тенденцій. Зокрема, показано, що майже за 19 років ми так і не вийшли на рівень основних макроекономічних показників 1990 року. У порівнянні з ним частка України у світовому ВВП скоротилася в 4-5 разів і тепер складає лише 0,1-0,2 відсотка. Частка промисловості у ВВП у 1990 році доходила до 60%, а сьогодні – лише третина і таке інше. Отже, реально існують

небезпеки, ризики та загрози національним інтересам України, є високий тиск на конкурентоспроможність країни з боку загрозливих впливів, а тому безпека нашої держави перебуває під загрозою. Все це – наслідок того, що за роки незалежності в Україні ні одним з урядів не було проведено жодної системної реформи. А тому продовжується фізичний розпад продуктивних сил та **руйнація інтелектуального потенціалу суспільства.**

В результаті розгляду, класифікації, структурного впорядкування та формалізації системи специфічних чинників, що впливають на економіку країни, встановлено**:** головним чинником розвитку України є ТРУДОВІ РЕСУРСИ, ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ, ЛЮДСЬКИЙ ІНТЕЛЕКТ, але впродовж всього періоду незалежного розвитку і особливо останнім часом вони зазнають деструктивного впливу такого підступного і дуже руйнівного чинника, як ***шкідливі звички*** населення. Причому, доведено, що руйнація розумових здібностей, здатності до аналітичної, творчої діяльності починається з молодого віку і, навіть, з часу народження дитини. Саме вони значно знижують продуктивність та ефективність розумової, творчої праці, а це призводить до недоотримання державою національного продукту, до фінансових, майнових, інноваційних та інших втрат і збитків, до помітного відставання у своєму економічному і суспільному розвитку.

У четвертому розділі зроблена якісна та вартісна оцінка збитків держави, зумовлених впливом на її трудовий потенціал особливих деструктивних чинників, що традиційно не враховуються, зокрема, тютюнопаління, тотальної «алкоголізації нації» (надмірного вживання молоддю алкогольних і слабоалкогольних напоїв), наркоманії, токсикоманії. З метою системного врахування усіх аспектів і проявів впливу зазначених чинників була доопрацьована стандартна «Методика оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру», затверджена Кабміном України. Зокрема, була введена додаткова компонента – «інтелектуально-інноваційні збитки від втрати розумово-творчої складової трудового потенціалу». З урахуванням модернізації ***розрахункова модель*** набула вигляду**:**

$$\boxed{Зб_{\Sigma} = \sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{m} M(X)_{ij} * K_{ij} * \beta_i}, \qquad (1)$$

де $Зб_{\Sigma}$ – сукупні збитки держави; $M(X)_{ij}$ – розмір i – го питомого збитку, що спричиняється об'єкту сприйняття (дорослій людині, підлітку, дитині) при середньорічній концентрації відповідного чинника; K_{ij} – кількість одиниць (об'єктів) сприйняття, що потрапляють під дію чинників; β_i – коефіцієнт, що враховує особливості території.

В моделі збитків (1) інтелектуально-інноваційний аспект відображено складовою $B_{ВЗД\,\Sigma}$ **:** $\boxed{B_{МП} = B_{ЗН} + B_{СД} + B_{ВЗД\,\Sigma}}$, де $B_{МП}$ – витрати на компенсацію здоров'я майбутніх поколінь; $B_{ЗН}$ – витрати від зниження рівня народжуваності; $B_{СД}$ – збитки від смерті дітей; $B_{ВЗД\,\Sigma}$ – сукупні збитки від втрати здоров'я дітей, що залежать від двох компонент – «$B_{ФЗ}$ – втрат *фізичного здоров'я*» та «$B_{ІЗ(IQ)}$ – втрат *інтелектуального (розумового) здоров'я*» (здатності до здобуття освіти, до повноцінної творчої праці, до створення інновацій та ін.)**:** $\boxed{B_{ВЗД\,\Sigma} = B_{ФЗ} + B_{ІЗ(IQ)}}$.

Розрахунки з використанням запропонованої моделі та з урахуванням деяких спрощень показали, що сукупні збитки держави у кумулятивному підсумку 2009 року складають орієнтовно ***(56,74 – 85,11) млрд. дол., або (49,62 – 74,43)% ВВП.*** Ретроспективний прогноз (на 19 років у минуле) з використанням експоненційної апроксимації ($Y = 25{,}61\,e^{0{,}0536t}$) дозволив відновити «картину» накопичення збитків: 1991 рік – (21,62 … 32,43), 1995 рік – (26,78 … 40,18), 2000 рік – (35,02 … 52,52), 2005 рік – (45,78 … 68,66), 2009 рік – (56,74 … 85,11) млрд. дол. США. Це – вражаючі цифри, бо вони значно перевищують рівень неофіційної оцінки «тіньової економіки». За ці втрачені державою кошти можна було**:** створити від 10 до 15 мільйонів робочих місць, виділити від 10 до 15 річних бюджетів на охорону здоров'я, від 8 до 12 річних бюджетів на освіту, в сотні разів збільшити фінансування науки та інше.

У п'ятому розділі проведена оцінка сценаріїв подальшого розвитку економіки, а також спрогнозовані наслідки можливих стратегічних прорахунків влади. Наголошено: екстраполяція наявної тенденції $Y = 25{,}61\,e^{0{,}0536t}$ показує, що за умов бездіяльності держави підсумок 2015 року, імовірно, покаже збиток (78,23 – 117,35) млрд. дол. А це вже – ризик для існування держави.

Висновки та пропозиції. Результати НДР дозволили сформулювати системні висновки та змістовні пропозиції. Зокрема, запропонований ІНТЕНСИВНИЙ підхід до подолання негативних чинників, а також представлена для впровадження ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА під назвою **«Розвиток та реалізація молоді в сучасному українському суспільстві» (2010 – 2015 рр.)**, яка має не тільки напрямок, а й чіткі орієнтири, механізм концентрації зусиль, методичні аспекти та інші компоненти повноцінної програми дій.

Наукова новизна роботи – структурно впорядкована та формалізована система чинників, які заважають економічному зростанню країни; вперше, спираючись на системну карту проблеми і власний алгоритм оцінки, розрахована орієнтовна вартість збитків від них; визначені пріоритети для концентрації зусиль; запропонована концепція «інтенсивного» впливу на руйнівні чинники.

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА, ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ, ФАКТОРИ ВПЛИВУ, ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК, ТРУДОВІ РЕСУРСИ, ІНТЕЛЕКТ, ЗДОРОВ'Я, ПРОДУКТИВНІСТЬ ТВОРЧОЇ ПРАЦІ, ЗБИТКИ ДЕРЖАВИ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Енергозберігаючі технології як основа охорони природного середовища"

Автор: студент Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 61 Ш **Подгаєвський Ярослав**

Науковий керівник: викладач кафедри економіки підприємств **Пригара І.О.**

Рукопис закінчено **29 березня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 40с., 10 мал., 20 джерел.

Тема дослідження: «Енергозберігаючі технології як основа охорони природного середовища».

Актуальність даної теми зумовлена тим, що суспільне виробництво України є одним з найбільш енергоємних у Європі, що безпосередньо впливає на екологічну ситуацію в країні, а отже, є об'єктом для вивчення в контексті економіки природокористування. Саме необхідність забезпечити охорону довкілля та більш ефективне використання природних ресурсів було задекларована як пріоритет в багатьох офіційних документах. Проте, наголос на соціально - економічні реформи в країні, призвів до послаблення екологічної політики, сповільнення необхідних змін у законодавстві, послаблення дієвості контролю за дотриманням екологічних вимог. Саме ці всі причини сприяли істотному зниженню ефективності структури управління в сфері охорони довкілля на державному та регіональному рівнях і це, безумовно, найактуальніше завдання сучасності.

Основними завданнями даної роботи є обґрунтування енергозберігаючих технологій, як основний вихід для економії природних ресурсів, а також механізми які спонукають підприємство до використання даних технологій. Також були розглянуті основні перешкоди які постають при фінансуванні впровадження енергозберігаючих проектів.

Результати дослідження.

Дана наукова робота складається з трьох частин.

В першій частині коротко розглядається місце енергозберігаючих технологій в природоохоронній діяльності, методи управління природокористуванням та механізм стимулювання підприємств щодо використання даних технологій. Тому що саме забезпечення енергетичної безпеки України є одним з головних питань політичного й економічного розвитку держави, що зачіпає життєві інтереси кожного громадянина, кожного підприємства незалежно від форми його організації та власності.

В другій частині яскраво відображаються переваги енергозберігаючих технологій, також розглядаються основні енергозберігаючі проекти, які планується впровадити в Україні та закордоном найближчим часом.

В третій частині для прикладу розглянуто один з енергозберігаючих проектів, який можна використати на підприємстві. Також обґрунтовуються переваги саме даного проекту.

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ, ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ, МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ, ПЛАТНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, ЕКОНОМІЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ, ФІНАНСУВАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЕКОНОМІЧНІ МЕТОДИ СТИМУЛЮВАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕНЕРГО- ТА РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Аналіз взаємозв'язку показників економічної та природоохоронної діяльності галузей"

Автор: студентка Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 61 Ш **Кривущенко Марина**

Науковий керівник: викладач кафедри економіки підприємств **Новикова І.В.**

Рукопис закінчено **2 квітня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 39 с., 3 мал., 5 табл., 20 джерел.

Актуальність теми. Темою даного дослідження є «Аналіз взаємозв'язку показників економічної та природоохоронної діяльності галузей». Глобальна екологічна криза, що супроводжує сучасний економічний розвиток, зумовила виникнення гострих еколого-економічних проблем у діяльності вітчизняних промислових підприємств. Виробнича сфера є найвагомішим чинником техногенного впливу на навколишнє середовище. Саме тому проблема взаємозв'язку економічного розвитку та екологічної безпеки привертає до себе підвищену увагу.

Мета досліджень – оцінка взаємозв'язку показників економічної і природоохоронної діяльності галузей, аналіз залежності досліджуваних показників.

Об'єктом дослідження є результати господарської діяльності галузей.

Предмет дослідження – вивчення причинно-наслідкових зв'язків і залежності еколого-економічних показників діяльності галузей.

Завданнями цієї роботи було визначення теоретико-методологічних підходів до оцінки взаємозв'язку показників економічної та природоохоронної діяльності галузей, визначення особливостей складання таблиці «Витрати-Випуск», обґрунтування необхідності врахування екологічної складової в економічному розвитку.

Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної

літератури і додатків. Матеріал викладений на сторінках машинописного тексту. У бібліографії подано 20 наукових джерел.

У вступі доводиться актуальність дослідження даної теми, формулюється мета дослідження та визначаються завдання дослідження даної роботи.

У першому розділі доводиться необхідність врахування екологічної складової економічного розвитку, а також розкривається сутність природоохоронних заходів.

У другому розділі проводиться аналіз взаємозв'язку показників економічної та природоохоронної діяльності галузей за допомогою методу багатофакторної регресії.

У третьому розділі досліджуються характерні особливості розрахованих рівнянь багатофакторної регресії.

Висновок містить економічну та екологічну оцінку проведеного дослідження.

ПРИРОДООХОРОННІ ЗАХОДИ, МІЖГАЛУЗЕВИЙ БАЛАНС, БАГАТОФАКТОРНА РЕГРЕСІЯ, ТАБЛИЦІ «ВИТРАТИ-ВИПУСК», КОЕФІЦІЄНТ ДЕТЕРМІНАЦІЇ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Теорія дозвілля – економіко-соціальний аспект"

Автор: студенти Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 61 Ш **Дяченко Дмитро, Пунтус Яна**

Науковий керівник: викладач кафедри економіки підприємств **Ісакова І.В.**

Рукопис закінчено **10 квітня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 36 с., 2 додатки, 21 джерело.

Об'єкт дослідження - дозвілля, як необхідний, періодично повторюваний проміжок (доцільніше – частина) життя індивіда. Об'єднання персоніфікованого вищенаведеного терміна в сукупність показників, що вже буде дозвіллям соціуму.

Предметом дослідження є економічна сторона необхідного часу відпочинку і звідси – процес та методи покращення його або модифікації.

Мета роботи – структуризація системи знань і роздумів в питанні розгляду «дозвілля і економіко-соціального його аспекту»; виявлення прямо-пропорційної залежності між такими явищами як: якість відпочинку (дозвілля), якість праці в теперішньому, якість навчання (отриманих знань) в минулому та замкнутий на цьому цикл.

Метод дослідження – розробка економічного дослідження, при застосуванні абстрактно-теоретичного (висунення теоретичних ідей), системного (структуризація положень), логічного (аналіз доцільності використання), та структурно-функціонального (розробка напрямків і шляхів ефективного застосування) методів.

Результати дослідження.

Представлена теорія «**дозвілля**», що об'єднує елементи із загального в єдине структуроване ціле, проаналізоване та значною мірою доповнене авторами роботи з питань забезпечення необхідної **якості+кількості** відпочинку, звідси – і

продуктивності праці індивіда в окремому випадку, та частини соціуму в сукупності одиниць. Теорія розкриває неочевидну **залежність** між вищезгаданими термінами, дає розуміння необхідності отримання високого рівня знань під час процесу навчання, що актуально.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – зростання обсягу наукових дослідницьких робіт на тему «дозвілля», - елемента життя індивіда, що складається із третини фізіологічно-ативного часу, і на забезпечення якого спрямована щоденна праця, - робіт, що аналізують і відкривають значимість дозвілля.

Дана науково-інформаційна робота має бути цікавою як для соціологів, так і для економістів, а також для інших фахівців.

ЕЛЕМЕНТИ, ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНИЙ, ДОЗВІЛЛЯ, АСПЕКТ, ЗАЛЕЖНІСТЬ, ЯКІСТЬ ВІДПОЧИНКУ І ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Роль малих підприємств у розвитку економіки"

Автор: учениця 11-Б класу ШНВК: спеціалізованої школи І-ІІ ступенів – ліцея м. Шостки **Чечель Євгенія**

Науковий керівник: вчитель економіки ШНВК: спеціалізованої школи І-ІІ ступенів – ліцея м. Шостки **Суптельна С.О.**

Рукопис закінчено **30 березня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 38с., 3 табл., 9 джерел.

Об'єкт дослідження – малі підприємства України та світу.

Мета роботи – узагальнення теоретичних вкладок щодо розвитку малих підприємств в умовах перехідної економіки та визначення їх місця в економіці країни.

Методи дослідження: графічний, аналітичний, статистичний, класифікаційний, метод порівняльного аналізу, аналіз та узагальнення, інші.

Актуальність науково-дослідницької роботи обумовлена тією роллю, що грає малий бізнес у всіх економічно розвинених країнах. Україна не є в цьому змісті виключенням, тому що розвиток малого бізнесу допоможе їй вирішити деякі питання, пов'язані з виходом економіки з кризи.

Результати дослідження.

Робота складається з вступу, трьох частин та висновків.

Досліджена сутність і значення малих підприємств для розвитку економіки, їх особливості й переваги перед іншими формами господарювання, проаналізований зарубіжний досвід розвитку малого бізнесу. Виявлено основні проблеми функціонування, вивчено їх діяльність у період економічної кризи. У ході досліджень виведено основні шляхи удосконалення функціонування малих підприємств та спрогнозовано їх перспективи на майбутнє.

Сьогодні провідну роль у створенні ефективного недержавного сектора відіграє малий бізнес. Саме малі і середні підприємства, різні комерційні структури, що належать до сфери малого бізнесу, беруть на себе ризик і працюють згідно з новими вимогами, що ставляться до ефективності. Створення широкої мережі малих підприємств у всіх галузях господарства сприятиме демонополізації та розвитку конкуренції. Але такий бажаний розвиток сектора малого бізнесу наштовхується на безліч перепон.

Результати досліджень НДР допоможуть удосконалити систему функціонування малих підприємств в Україні й створити низку реформ, щодо покращення їх діяльності, посприяють більш швидкому виходу економіки країни з кризи.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – пошук оптимальної траєкторії економічного розвитку малого бізнесу України.

МАЛІ ПІДПРИЄМСТВА, КОНКУРЕНЦІЯ, ДЕМОНОПОЛІЗАЦІЯ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, РИЗИК.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Традиційні і сучасні підходи в розвитку маркетингу в умовах кризи"

Автор: учениця 11-Б класу ШНВК: спеціалізованої школи І-ІІ ступенів – ліцея м. Шостки **Деруга Ірина**

Науковий керівник: вчитель економіки ШНВК: спеціалізованої школи І-ІІ ступенів – ліцея м. Шостки **Суптельна С.О.**

Рукопис закінчено **30 березня 2010 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 45ст., 12 рис., 5 табл., 17 додатків, 12 джерел.

Актуальність вибраної теми полягає в тому, що в даний час маркетинг грає дуже важливу роль в розвитку будь-якого підприємства. Зараз економіка світу та України переживає скрутні часи. Досвід розвинутих країн світу переконливо доводить, що основою успішного функціонування підприємств в умовах кризи та ринкової економіки є маркетинг.

Предметом дослідження нашої роботи є вивчення ролі, проблем та важливості маркетингової діяльності на підприємствах в умовах кризи.

Об'єктом дослідження є ТОВ «Сіті–Стейт» – молода компанія, сферою діяльності якої є реалізація проектів в області житлової і комерційної нерухомості. Саме на прикладі цієї компанії ми розглянули вплив маркетингової діяльності, а саме реклами, на її розвиток.

Метою дослідження нашої роботи є поглиблення наших знань з маркетингу, вивчення впливу маркетингової служби на функціонування компаній, вивчення особливостей розвитку маркетингу вітчизняних та світових компанії, особливості розвитку маркетингових підрозділів в умовах кризи, проблем розвитку та намагання їх успішного розв'язку.

Методи дослідження: графічний, аналітичний, статистичний, класифікаційний, порівняльний аналіз, аналіз та узагальнення історичних даних та ін.

Результати дослідження.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків та списку використаних джерел.

У першому розділі вивчили теоретичні аспекти розвитку маркетингу в світі та обґрунтували практичні передумови щодо появи маркетингової діяльності в світі та в Україні.

У другому розділі розглянули особливості роботи маркетингової служби в умовах кризи та з'ясували вплив економічного середовища на розвиток маркетингових відділів.

У третьому розділі дослідили вплив маркетингової служби на розвиток виробничої сфери в другій половині XIX століття на прикладі миловарного підприємства «Sunlight», а також на розвиток невиробничої сфери за сьогоднішніх умов на прикладі компанії «Сіті-Стейт», основною діяльністю якої є реалізація проектів в області житлової та комерційної нерухомості.

МАРКЕТИНГ, ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ, ЕКОНОМІЧНА КРИЗА, БАНКРУЦТВО, РОЗВИТОК, ПРИБУТОК, УСПІШНІСТЬ, ПРОЦВІТАННЯ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, СТРАТЕГІЧЕИЙ ПЛАН ФІРМИ.

Развитие науки, как в целом в Украине, так и в регионах, а также вовлечение в неё молодёжи – острый проблемный вопрос, который требует разработки эффективной стратегии для его решения. С целью привлечения к нему внимания общественности, инициативная группа оргкомитета кафедрального конкурса студенческих научно - исследовательских работ «НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ МОЛОДЁЖИ: СОСТОЯНИЕ РАЗВИТИЯ, РЕАЛЬНЫЕ ПРОЕКТЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ» в составе ***Лысенко Дианы и Краснощок Наталии (гр. Е – 61 Ш)*** *взяла интервью у студентов, преподавателей и администрации института на тему «Наука и научные исследования».*

Лысенко Диана, Краснощок Наталия. *Наука – основа развития общества.*

Что такое наука? Человек всегда искал способы объяснения жизни, того, что происходит вокруг него. В древние времена по этой причине создавались мифы, в которых природа контролировалась духом. Древние греки были первыми, кто задумался о силах природы не под воздействием духа, а так, как обстоят дела в действительности. Но они пытались открыть истину только путем наблюдений и поиска причин, без организации экспериментов. Поэтому было допущено много ошибок, принято много теорий, объясняющих большое количество явлений, но далеко не все.

В XIII веке Роджер Бэкон прибегнул к эксперименту, а не только к поиску причин, чтобы проверить свои теории, а почти через 400 лет сэр Френсис Бэкон написал книгу «Новый метод», которая заложила принципы современных научных методов.

Использование научного метода делает объем знаний наукой. Не все области науки могут пользоваться одними и теми же методами. Химик может экспериментировать с веществами и действующими на них силами в лаборатории. А астроном не может проводить эксперименты с небесными телами. Но оба они прибегают к научному методу.

Наука — особый вид человеческой познавательной деятельности, направленный на получение и производство объективных, системно-организованных и обоснованных знаний о природе, обществе и мышлении. Основой этой деятельности является сбор фактов, их систематизация, критический анализ и на этой базе синтез новых знаний или обобщений, которые не только описывают наблюдаемые природные или общественные явления, но и позволяют построить причинно-следственные связи, и, как следствие, — прогнозировать.

Развитие научных исследований студентов можно считать главным заданием любого высшего учебного заведения, потому что научно – исследовательские проекты, к которым привлекаются студенты, - надежный путь познания каждым юным исследователем своих творческих возможностей, а часто – и профессионального самоопределения. С целью привлечения к научному творчеству способных студентов соответственно к их научным интересам, уже четвертый год подряд кафедра экономических дисциплин проводит конкурс студенческих научно – исследовательских работ «Научные исследования молодежи: состояние развития, реальные проекты, перспективы».

Среди участников и научно- педагогического коллектива института было проведено интервью на тему "Наука и научные исследования":

1. ***Как вы думаете: Является ли наука основой развития современного общества?***

В.Л. Акуленко: Обязательно. Образование и наука являются основой развития современного общества. Они – двигатель научно – технического прогресса. Сначала появляется научное открытие, затем – внедрение в производство.

И.В. Исакова: Да. Да. Да. Наука есть основой научно – технического развития, что является стержнем современного общества.

И.А. Пепеляев: Наука является основой развития как современного общества, так и каждого человека.

О. Копейко: Я считаю, что наука является основой развития общества, потому что без образования общество не сможет развиваться.

М. Кривущенко: Думаю, многие согласятся с тем, что в наше время НТП стал занимать главенствующую роль в жизни общества. Уже трудно представить нашу жизнь без компьютерной техники, мультимедийных технологий, которые значительно обогащают наш кругозор и в большей мере упрощают профессиональную деятельность. За всеми этими новшествами и изобретениями стоит многолетний труд ученых, которые работают на перспективу и во многом определяют путь развития общества.

А.А. Павленко: Наука – двигатель прогресса.

Ю.Е. Павленко: В современных условиях развитие гражданского общества невозможно без использования новых знаний, идей , теорий, взглядов, концепций, гипотез. Страна не может «застыть» в своем развитии ни на секунду, поэтому она обязана пользоваться результатами научных исследований. Наука – это основа общественного прогресса, это – наиболее эффективная производительная сила. Общество, игнорирующее приоритетность научного подхода в своем развитии, априори обречено на неполноценность, деградацию и смерть.

М.А. Летуновская: В последнее столетие наука развивается очень быстрыми темпами – весь окружающий нас мир показывает, какого прогресса достигло человечество. Именно наука является главной причиной такого развития, появления «новой экономики», внедрению информационных технологий и огромного количества научно-технических достижений. Это доказывает, что наука в наши дни становится все более значимой частью развития общества.

2. Что приобретает студент, занимаясь научной деятельностью?

В.Л. Акуленко: Многое. Прежде всего – это получение дополнительных знаний, умений, общение, возможность принимать решения.

И.В. Исакова: Студент расширяет свой кругозор, приобретает навыки собственного видения путей развития общества, имеет возможность активно влиять на процесс развития науки и стимулировать ее эффективность.

И.А. Пепеляев: В процессе занятий научной деятельностью студент приобретает опыт постановки задачи и нахождения путей ее решения, что является необходимым качеством каждого специалиста.

А.А. Павленко: Основу мыслить и принимать самостоятельные решения.

Ю.Е. Павленко: Приобщаясь к науке, студент оказывается в состоянии поиска на границе известного и неизвестного, ибо само по себе научное исследование увлекательно и где-то напоминает захватывающее детективное расследование, в котором необходимо применять свои аналитические способности и научные инструменты познания. Умение добывать новые знания, осознанно пользуясь классификацией явлений и их обобщением, дает студенту дополнительные преимущества: в учёбе (способность изучать материал более осмысленно и целенаправленно) и в профессиональной деятельности (всегда быть впереди, иметь более высокий социальный статус и карьерные перспективы, извлекать материальные выгоды из собственной осведомлённости)

3. Какую роль экономическая наука играет в развитии нашего государства?

В.Л. Акуленко: Экономика – это сконцентрированное выражение политики. Роль экономической науки велика. Даже в капиталистическом обществе есть много элементов планирования, т. е. экономических рычагов производства и управления.

И.В. Исакова: Способствует повышению эффективности использования экономического потенциала государства с целью удовлетворения национальных потребностей.

И.А. Пепеляев: Экономическая наука может играть основополагающую роль в развитии государства, при условии правильного понимания своих задач перед обществом.

О. Копейко: Экономическая наука рассматривает различные варианты развития государства, поэтому она нужна в Украине, тем боле в условиях современного кризисного состояния страны.

М. Кривущенко: Ни для кого не секрет, что место государства на международной арене во многом зависит от уровня развития его экономики. А эффективное функционирование экономической системы, естественно невозможно без теоретической базы. Именно поэтому сейчас, в период мирового финансового кризиса, как никогда возрастает роль квалифицированных экономистов, задача которых – обеспечить стабильное функционирование экономической системы нашего государства.

А.А. Павленко: Экономика отвечает за настоящее и будущее государства, и уровень жизни общества.

Ю.Е. Павленко: В условиях современной модернизации общества смысл экономической науки целенаправленно трансформируется. «Экономика знаний» выдвигает совершенно новые требования – на повестке дня переориентирование структуры воспроизводства на высокоинтеллектуальные технологии. Эффективное вложение все большей доли бюджетных средств в наукоемкие направления – залог дальнейшего развития нашего государства. В создавшихся условиях иной разумной перспективы у нас просто нет.

М.А. Летуновская: Роль экономики в жизни общества – это фундамент всякого общества. Люди всегда жили экономикой и лишь на этой основе существуют и могут развиваться наука, политика, религия, искусство. И для того, что бы Украина имела устойчивое развитие во всех направлениях, необходима стабильная экономика и эффективная поддержка государства.

4.Необходимо ли проведение научных конкурсов, конференций для студентов и преподавателей?

В. Л. Акуленко: Обязательно.

И.В. Исакова: Такие виды работ обязательны для высшей школы.

И.А. Пепеляев: Проведение таких мероприятий необходимо, поскольку именно на них студенты и сотрудники обмениваются самой свежей научной информацией, необходимой для решения поставленных задач.

М. Кривущенко: Я думаю, это конечно необходимо. По моему мнению, проведение таких мероприятий способствует самореализации студентов, их научному и творческому самовыражению. Также конференции дают студентам возможность расширить свой кругозор, а также продемонстрировать собственные наработки в той или иной области знаний.

О. Копейко: Я считаю, что нужно проведение конкурсов и конференций, ведь во время написания работы студенты и преподаватели анализируют актуальные проблемы, и предлагают различные методы их решения.

А.А. Павленко: Научные конференции необходимы как студентам, так и преподавателям для обсуждения научных достижений.

Ю.Е. Павленко: Научная работа состоит из трёх составляющих: собственно исследований, обнародования, результатов, получения дивидендов от работы (поощрения, продвижения, признания). При отсутствии лишь одного звена этой цепи процесс остановится. Поэтому, когда исследование проведено, получены результаты, их необходимо донести до широкой научной общественности, а именно, представить на конкурс, опубликовать в научных изданиях, доложить на научных конференциях, семинарах, симпозиумах. Студент должен уметь публично изложить свои результаты, отстоять свою ключевую идею, собственную точку зрения, убедить аудиторию в ценности полученных результатов. Это обязательно понадобится в будущей деятельности.

М.А. Летуновская: Я считаю, что научная деятельность – это большой плюс, как для студентов, так и для преподавателей. Нам дается возможность проявить себя, предложить какой-либо проект или идею. Это очень хорошо, что и нам ВУЗ проводит научные конференции – я сама буду принимать участие в конкурсе и с интересом послушаю идеи и проекты других студентов.

5.Что бы Вы хотели пожелать студентам, которые занимаются научной деятельностью?

В. Л. Акуленко: Современный ВУЗ должен заниматься как учебной, так и научной деятельностью. И только так! А студент – это часть коллектива ВУЗа. Кроме того, студент который занимается научной работой, приобретает ряд положительных качеств: умение сосредоточиться, терпение, общение, получение дополнительных знаний.

И.В. Исакова: Творческих успехов, вдохновения, работоспособности и новых творческих замыслов.

И.А. Пепеляев: Студентам можно пожелать не боятся трудностей, быть более настойчивыми и инициативными в своей работе.

А.А. Павленко: Студентам хотелось пожелать удачи, и найти свою дорогу в науке.

Ю.Е. Павленко: Попытайтесь так организовать свою научную деятельность, чтобы , в первую очередь , Вам было интересно этим заниматься. Всё остальное (умение поставить цель и не сбиться с пути, не свернуть и не уступить трудностям, авторитетам; аналитические способности; жажда познания; критическое мышление; творческие способности; гибкость ума и др.) обязательно придёт позже. И Ваши победы, Ваша значимость, вознаграждения в том числе.

6. Какие бы вы предложения внесли в государственную программу развития науки?

В.Л. Акуленко: Науку, как и образование, государство должно обязательно финансировать независимо от ситуации. Это важно, особенно в нынешнее время, т. к. большинство предприятий пользуются устаревшим “ багажом ”. Считаю, что актуально выражение: “Чтобы где-то взять, надо сначала положить”.

И.В. Исакова: Финансовая поддержка научных разработок.

И.А. Пепеляев: Развитие науки должно стоять на одном из первых мест по финансированию, поскольку именно наука в состоянии решить большинство современных проблем общества.

М. Кривущенко: Во-первых, переоснащение научных заведений современным оборудованием; во-вторых улучшение государственного финансирования научных разработок.

А.А. Павленко: Увеличить государственное финансирование базовых, фундаментальных научных направлений.

Ю.Е. Павленко: В «Программе развития науки» хотелось бы видеть:

1) концепцию опережающего инновационного развития общества;

2) законодательное закрепления мер по достойному финансированию науки;

3) структурирование научной сферы;

4) наличие системных государственных мер по формированию будущей научной элиты(мотивированное привлечение и закрепление молодежи в науке; формирование не только «продолжателей» научных школ, но и «инициаторов» новых направлений; омоложение научных кадров и др.).

М.А. Летуновская: В государственную программу внесено уже много предложений для улучшения условий образования и медицины, возможности развития экономики, но проблема в том, что многие проекты не берутся во внимания и часто политические интересы почему-то ставят выше, чем утверждение эффективных предложений. Например, развитие альтернативных возобновляемых источников энергии (ветроэнергетика, водная и солнечна энергия) так и остается на начальной стадии, хотя в Украине есть возможности развивать это направление.

Таким образом, можно сказать, что развитие науки отвечает не только насущным, но и духовным потребностям человечества. Если решены проблемы повседневного существования, встает вопрос - зачем мы живем, откуда появились, куда идем... Наука последовательно открывает все более приближающуюся к истине картину мира (каждый шаг подтверждается практикой и множеством независимых друг от друга научных результатов) и на повестке дня стоит ныне включение в нее человека и человеческого разума, поиски во Вселенной братьев по разуму. Наша способность понять мир вызывает, конечно, непреходящее удивление; веру в рациональную природу реальности Эйнштейн называл космическим религиозным чувством. Но мы - дети нашей собственной Вселенной и наш мыслительный аппарат и создаваемые им понятия адекватны устройству нашего мира. Наша цель в мире - познание его.

Науково-інформаційне видання

Збірник рефератів НДР
за результатами щорічного кафедрального конкурсу студентських науково-дослідних робіт

Наукове спрямування:
"Дослідження соціально-економічних, історичних, політичних і психологічних чинників розвитку суспільства і регіонів"

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІ: СТАН РОЗВИТКУ, РЕАЛЬНІ ПРОЕКТИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Випуск 4

Відповідальний за випуск Павленко Ю.Є.

Редактор Барна П.В.

Комп'ютерна верстка, дизайн Дяченко Д.Ю.

Розробка та інформаційне наповнення Новикова І.В.

41100, м. Шостка, вул. Інститутська, 6
Шосткинський інститут Сум ДУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ
Тел. 8 (05449) 7-55-91
e – mail: **pavlenko@sm.ukrtel.net**
shi_nir@sm.ukrtel.net

Здано в набір 20.04.2010 р. Формат 60х84/16
Тираж 50 прим.

Видавництво "Зодіак"